

Årsrapport om studiekvalitet (2009)

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

AHOs Årsrapport om studiekvalitet 2009

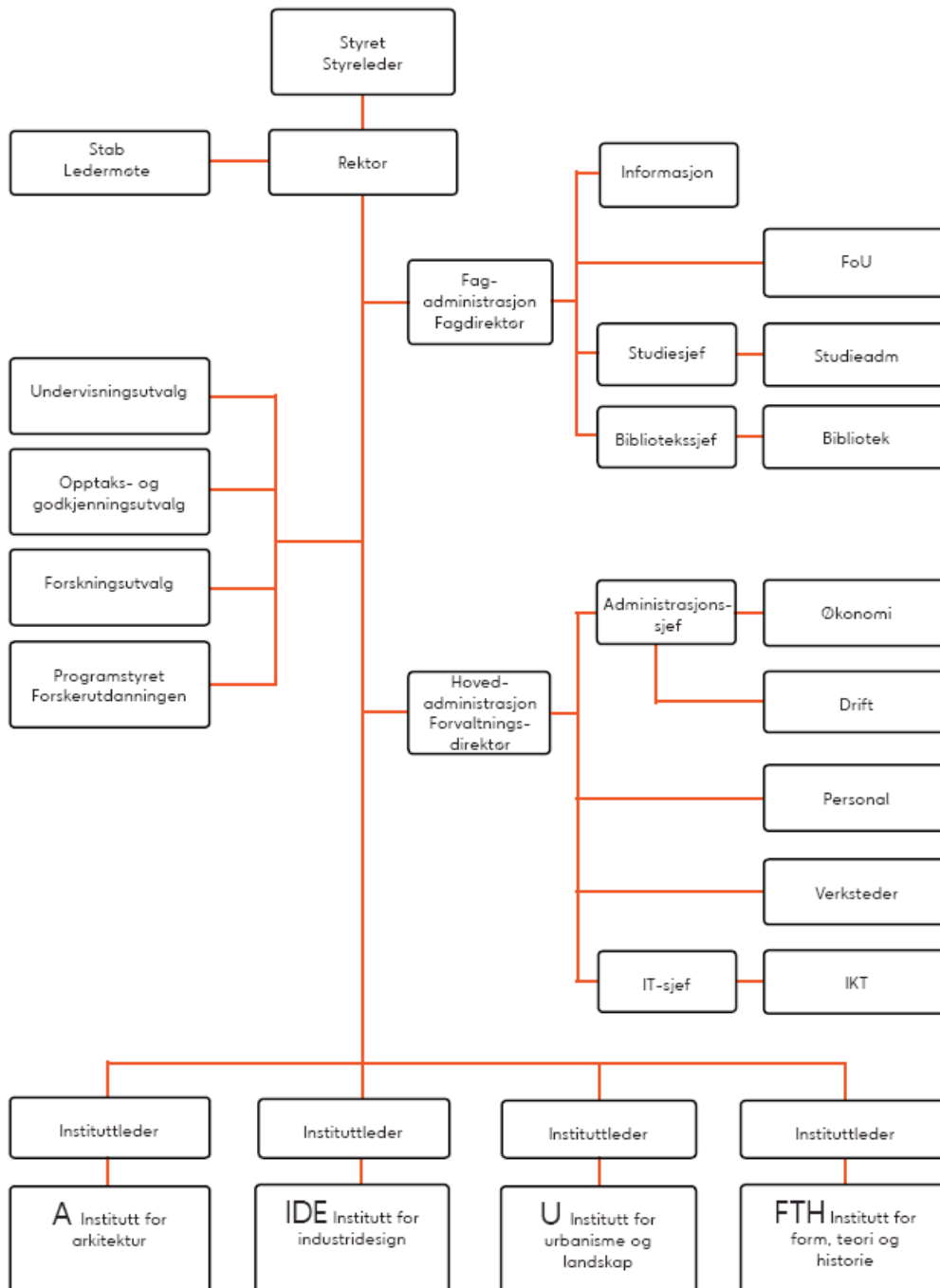
1.0 Innledning	2
2.0 Organisasjonsstruktur for AHO	2
3. 0 Faglig og administrativ organisering.....	3
4.0 Undervisning.....	4
4.1 Grunnundervisningen	4
4.2 Masterundervisningen.....	4
5.0 Studieplan.....	4
6.0 Klage på karakterfastsetting	6
7.0 Semesterevalueringer	7
8.0 Etter- og videreutdanning	9
8.1 Master i arkitekturvern.....	9
8.2 Master i urbanisme.....	10
8.3 Forskerskolen	10
9.0 Vitenskapelig ansatte	11
10.0 Sensorer	11
11.0 Opptak	12
11.1 Opptak til første år	12
11.2 Opptak til masternivå (lokalt opptak)	13
12.0 Studenter	13
12.1 Studenter og produksjon	13
12.2 Utveksling.....	15
12.3 Kandidatproduksjon.....	16
13.0 Administrative støttefunksjoner	16
13.1 Biblioteket.....	16
13.2 Studieadministrasjonen	17
13.3 IKT-avdelingen.....	18

1.0 Innledning

Rapporten gjelder for perioden 1.1. – 31.12.2009 og er et av elementene i AHOs kvalitetssikringsystem. Rapporten summerer opp resultatene av arbeidet som er gjort med tanke på heving av studiekvaliteten.

Tabellene er basert på data fra FS – Felles studentsystem, DBH – Database for statistikk om høgre utdanning, statistikk fra Samordna opptak og Bibsys.

2.0 Organisasjonsstruktur for AHO

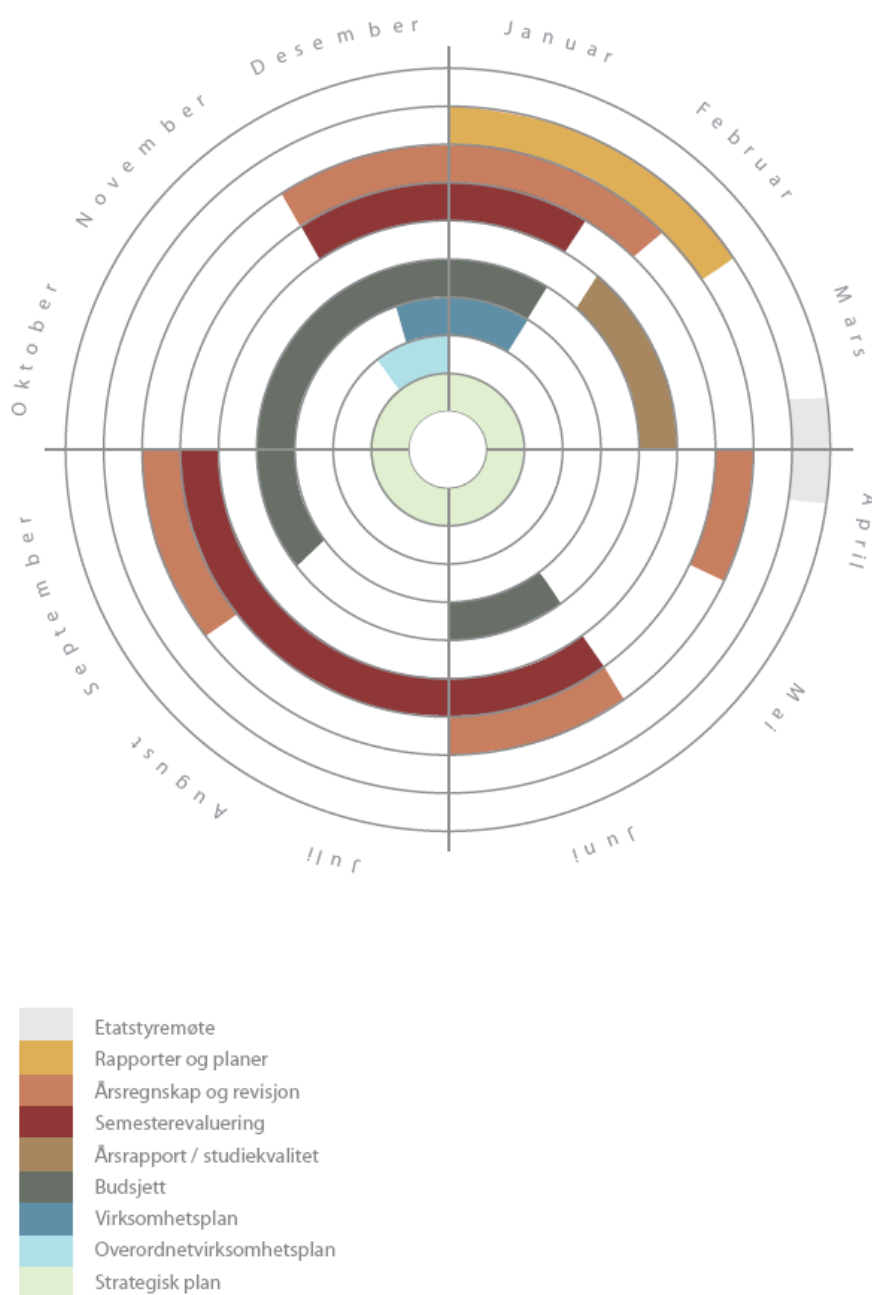
3. 0 Faglig og administrativ organisering

AHO er en matriseorganisasjon med enhetlig ledelse og ekstern styreleder. Nytt styre tiltrådte høsten 2009. Ågot Valle ble oppnevnt til ekstern styreleder av Kunnskapsdepartementet for perioden 2009-13. Rektor Karl Otto Ellefsen ble tilsatt som rektor for ny periode. I tillegg har to av instituttene tilsatt nye ledere; Institutt for arkitektur og Institutt for form, teori og historie.

Som supplement til linjeorganisasjonen har AHO fire strategiske utvalg relatert til undervisning og forskning:

Undervisningsutvalget, Opptaks- og godkjenningsutvalget, Forskningsutvalget og Læringsmiljøutvalget, alle med studentrepresentasjon.

Styringshjulet beskriver planleggingsforløpet gjennom studieåret.

4.0 Undervisning

Undervisningsutvalget har det overordnede ansvaret for undervisningskvaliteten. Utvalget håndterer studieplaner, semesterevalueringer, evalueringer av større enheter, opptakssammer og utviklingssaker.

4.1 Grunnundervisningen

Våren 2009 ble ex.phil (10 sp) innført som obligatorisk fag i 6. semester (GK 6). Ex.phil er organisert under institutt for form, teori og historie med stor grad av innleide forelesere. Av 73 studenter i GK 6 ble 18 innvilget fritak på grunnlag av tilsvarende kurs ved annen institusjon. Disse studentene fikk anledning til å følge et fordypningskurs på masternivå. Det har vist seg at dette ikke tilfredstiller kravene Lånekassen setter for fulltid student, så det blir gjennomført tilpasninger i fordypningskurs for disse studentene gjennom en tilleggsoppgave, slik at fordypningskurset deres får et omfang på 10 sp. Endringer trer i kraft våren 2010.

I høstsemesteret ble det oppnevnt en koordinator for hele grunnundervisningen på arkitektstudiet. Industridesign har tidligere etablert ordning med koordinator for sin grunnundervisning. Koordinatorere har et overordnet ansvar for faglig koordinering mellom fag og struktur i grunnundervisningen.

AHOs studiesystem gir stor valgfrihet til individuell spesialisering i masterstudiene. Kvalitetssikringen av våre studenter må i stor grad skje i grunnundervisningen og i de siste åra er det gjort et betydelig arbeid for å styrke grunnundervisningen. Dette har skjedd både ved å gå inn i de enkelte semestrene og sikre kompetanse, curriculum og pedagogiske opplegg, men i like stor grad har arbeidet dreid seg om å sikre kontinuiteten og helheten i det treårige grunnstudiet. Etablering av koordinatorene (arkitektur og design) for grunnundervisningen er en del av dette arbeidet.

Satsingen som er gjennomført er pekt ut i Strategisk Plan 2008 – 2010. Det som gjenstår er å vurdere kvaliteten på arbeidene til studentene som kommer ut av det reviderte grunnundervisningsopplegget.

4.2 Masterundervisningen

Det er ikke gjennomført større endringer i undervisningen på masternivå dette året. I 2008 startet AHO et større arbeid med omlegging av diplomprosedyrene for gjennomgang og sensur av diplomprosjektene. Dette er videreført i 2009.

Generelt sett er politikken på masternivået å knytte sterke forbindelser mellom undervisning og de spesialiserte og forskningsorienterte faggruppene som er etablert på instituttene.

5.0 Studieplan

Undervisningsutvalget har i lengre tid arbeidet med utvikling av helårige studieplaner og dette ble innført fra og med studieåret 2009/10. Helårige studieplaner innebærer også at studentene melder seg til kurs for hele studieåret, men med mulighet for omprioritering for kommende vårsemester i høstsemesteret.

I den nye studieplanen er det lagt stor vekt på å utvikle læringsutbytter på alle kurs, en prosess som har gått over noe tid og som stadig blir bedre.

Den nye studieplanen ser ut til å fungere godt for studentene. Samtidig ser den ut til å ha blitt et godt styringsdokument for instituttledere og AHOs ledelse. Studieplanen er lenket sammen med læringsplattformen Moodle, slik at studentene burde ha god oversikt over kursenes innhold, krav og utbytte.

Utfordringene framover vil være å kvalitetssikre at studieplan og Moodle samsvarer og utfyller hverandre når det gjelder informasjon til studentene. I tillegg vil det være en utfordring å samordne studieplanen til Kvalifikasjonsrammeverket vi står overfor å implementere i våre studier.

Tabell 1. Gjennomførte studiekurs (24 sp)

	Vår 2009	Høst 2009
Institutt for arkitektur	<ul style="list-style-type: none"> - Avansert, eksperimentell prosjektering - Avansert arkitekturprosjektering; Krematorium - Arkitekturproduksjonsmidler 3 - AHO-Porto-Mac 	<ul style="list-style-type: none"> - Bro over Drammensfjorden ved Svelvik - Arkitektur som infrastruktur - Byboliger - Arkitekturproduksjonsmidler 4 - Tektoniske øvelser - Ytelsesbasert design
Institutt for urbanisme og landskap	<ul style="list-style-type: none"> - Komplekse bygg i urban kontekst - The urban territory of Oslo 	<ul style="list-style-type: none"> - Urban Design – EcoCities - Urban transformasjon i Sør - Landskapsurbanisme: Vestkorridoren
Institutt for form, teori og historie		<ul style="list-style-type: none"> - Re-store; nytenkning om arkitekturvern
Institutt for design	<ul style="list-style-type: none"> - Challenge of complexity - Tangible interactions 	<ul style="list-style-type: none"> - Ytelsesbasert design - Design for interaktive og sosiale medier - Design i et høyteknologiske forskningsmiljø - Teknoform - Service design

Studiokurset "Ytelsesbasert design" er et samarbeidskurs for både arkitektur- og industridegnstudenter.

Tabell 2. Fordeling av fordypningskurs (6 sp) på instituttene

	2007 V	2007 H	2008 V	2008 H	2009 V	2009 H
Institutt for arkitektur	4	4	6	4	4	4
Institutt for form, teori og historie	4	3	2	3	2	2
Institutt for urbanisme og landskap	2	2	2	3	3	2
Institutt for design	4	3	3	2	2	2
AHO spesialkurs	1	1	1	1	1	1

Tabell 3. Gjennomførte fordypningskurs

	Vår 2009	Høst 2009
Institutt for arkitektur	<ul style="list-style-type: none"> • Profesjonskunnskap • Praksis og metode • Konstruksjoner i praksis • Performance-oriented design 	<ul style="list-style-type: none"> • Ytelsesbasert design • Konstruksjon, form og proporsjoner • Arkitektur & film. Et kritisk blikk på ny bosetting i Oslo • Fortetting og boligkvalitet
Institutt for form, teori og historie	<ul style="list-style-type: none"> • Tegning som romforståelse • Tektoniske tradisjoner 	<ul style="list-style-type: none"> • Forflyttinger • Fortetting og boligkvalitet
Institutt for urbanisme og landskap	<ul style="list-style-type: none"> • Current theories II – Global city • Introduksjon til ArcGIS • Byplanlegging, bærekraft og landskapsøkologi 	<ul style="list-style-type: none"> • Introduksjon til landskapsurbanisme • Urbane utfordringer i Sør
Institutt for design	<ul style="list-style-type: none"> • Visuell kommunikasjon • Design for alle sanser 	<ul style="list-style-type: none"> • Design management • Kreativitet – utforskning av begrepet kreativitet på et teoretisk og praktisk plan
AHO spesialkurs	<ul style="list-style-type: none"> • Diplomprogrammering 	<ul style="list-style-type: none"> • Diplomprogrammering

AHO har som mål at masterutdanningene tematisk skal knyttes til AHOs FoU-aktivitet for å styrke kunnskapsgrunnlaget for utdanningene og gi prosjektarbeidene en større grad av eksperimentell karakter.

Det er etablert en fast studioskursrekke med eksperimentell prosjektering både på designstudiet på arkitekturstudiet og innenfor landskapsarkitektur.

Det er startet en prosess for revisjon av fordypningskursene (6 sp). AHO ønsker at disse kursene skal ha mer profil av kunnskapskurs og at ferdighetskursene legges som del av studioskursene gjennom hele masterundervisningen.

6.0 Klage på karakterfastsetting

Rutinen for klage på karakterfastsetting ble endret fra og med høsten 2009. Endringen ble gjort på bakgrunn av melding til Undervisningsutvalget fra ankesensorene om at det til dels var stor ulikhet i innsending av materiale for behandling. En fant at noe av årsaken til dette var at rutinene rundt klagen ikke var godt nok kjent blant studentene, noe som gjorde at studentene ikke tok vare på sitt innlverte materiale fra sensur og klage. Det ble da besluttet at studenter som blir bedømt til ikke bestått/F ved ordinær sensur får tilsendt informasjon fra studieadministrasjonen om prosess og tidsfrister for innsending av klage eller supplering (gjelder grunnundervisningen).

I 2009 kom det inn i alt 14 klager på karakterfastsetting, behandlet av ankeutvalgene:

- 9 av klagen var fra grunnundervisningen. To av karakterene ble endret fra C til B, mens en ble endret fra B til C.
- Det var framsatt en klage fra masterundervisningen. Denne ble tatt til følge og endret fra Ikke bestått til Bestått.
- Diplom hadde 4 klagesaker, hvorav en ble tatt til følge og endret til Bestått.

I tillegg har det vært en klagesak vedr opptak på bakgrunn av avslag foretatt av studieadministrasjonen. Denne saken ble behandlet av Klagenemnda. Klagen ble ikke tatt til følge.

Det har vært relativt vanskelig med den praktiske gjennomføringen av ankesaker pga utvalgenes sammensetning. Det ble derfor i 2009 vedtatt nye retningslinjer for disse utvalgene med kun en ekstern og en intern sensor med vara, ett utvalg for hvert institutt. Dette har ført til at ankesakene håndteres raskere og i hovedsak innenfor de tidsfrister som er satt.

7.0 Semesterevalueringer

Evaluering av undervisningen er foretatt ved alle kurs i studieåret i tillegg til evaluering av læringsmiljøet i vårsemesteret. Det er utarbeidet rapport fra kursevalueringene for behandling i Undervisningsutvalget. Evaluering av læringsmiljøet behandles i Læringsmiljøutvalget. Kursansvarlige og adm. mellomledere har utarbeidet innspill til utfordringene som gjenspeiles i de undersøkelsene.

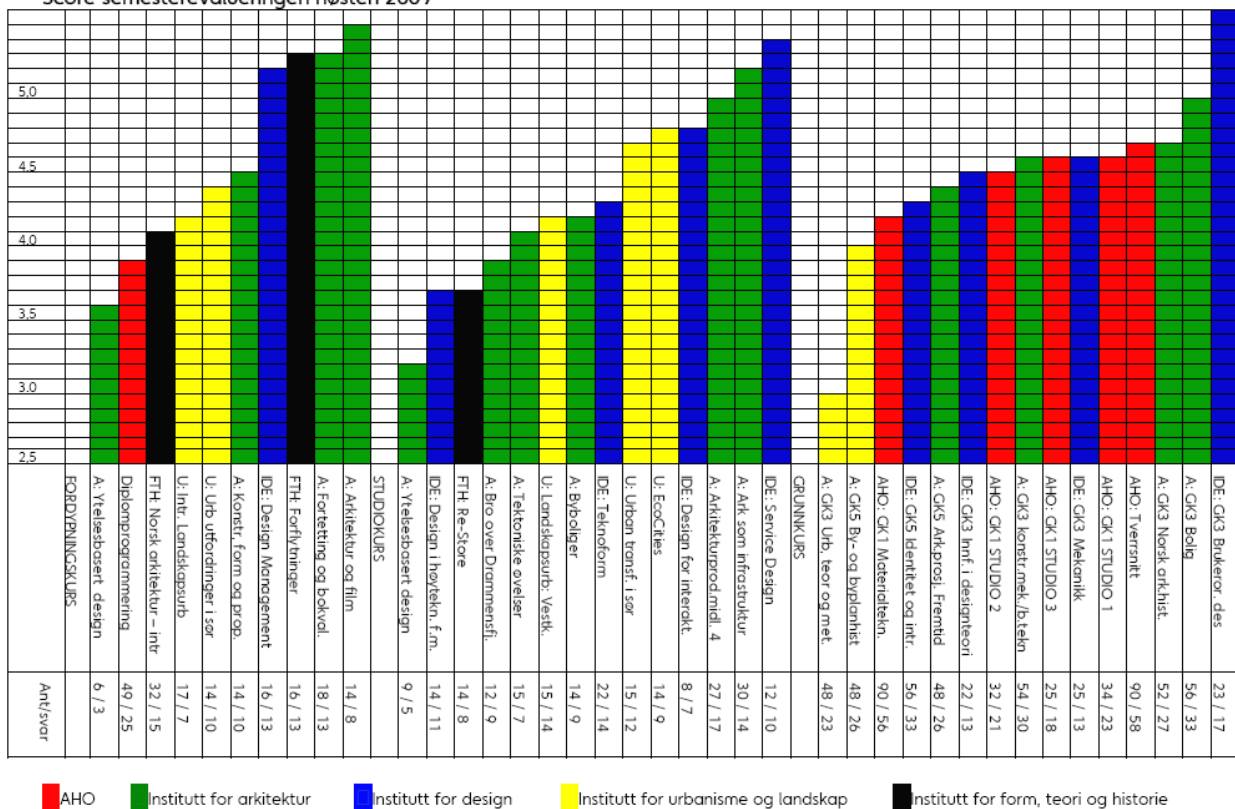
Kursene på masternivå har mellom 15 og 36 studenter, noen med til dels lav svarprosent på evalueringene. På grunn av kursenes størrelse er avhengig av min. 50 % svar for å kunne ta en kursevaluering med i betraktning. Undervisningsutvalget og studieadministrasjonen har ikke kommet fram til tiltak som har økt svarprosenten ut over å oppfordre studenter, lærer og sensorer i sterkere grad. Den gjennomsnittlige svarprosenten lå på mellom 50 og 55 i 2009.

Etter semesterevalueringene våren 2009 besluttet Undervisningsutvalget å ta et av studiekursene ut av porteføljen. I tillegg har utvalget og et av instituttene gjort tiltak for å bedre ett av kursene i grunnundervisningen før kurset settes opp igjen våren 2010.

Undervisningsutvalget ser alvorlig på at enkelte av kursene har vært dårlig organisert med til delt utilstrekkelig veiledning og for få forelesninger og gjennomganger. Utvalget har derfor vedtatt retningslinjer for praktisk organisering av undervisningen. Denne skal sendes kursansvarlige ved semesterstart.

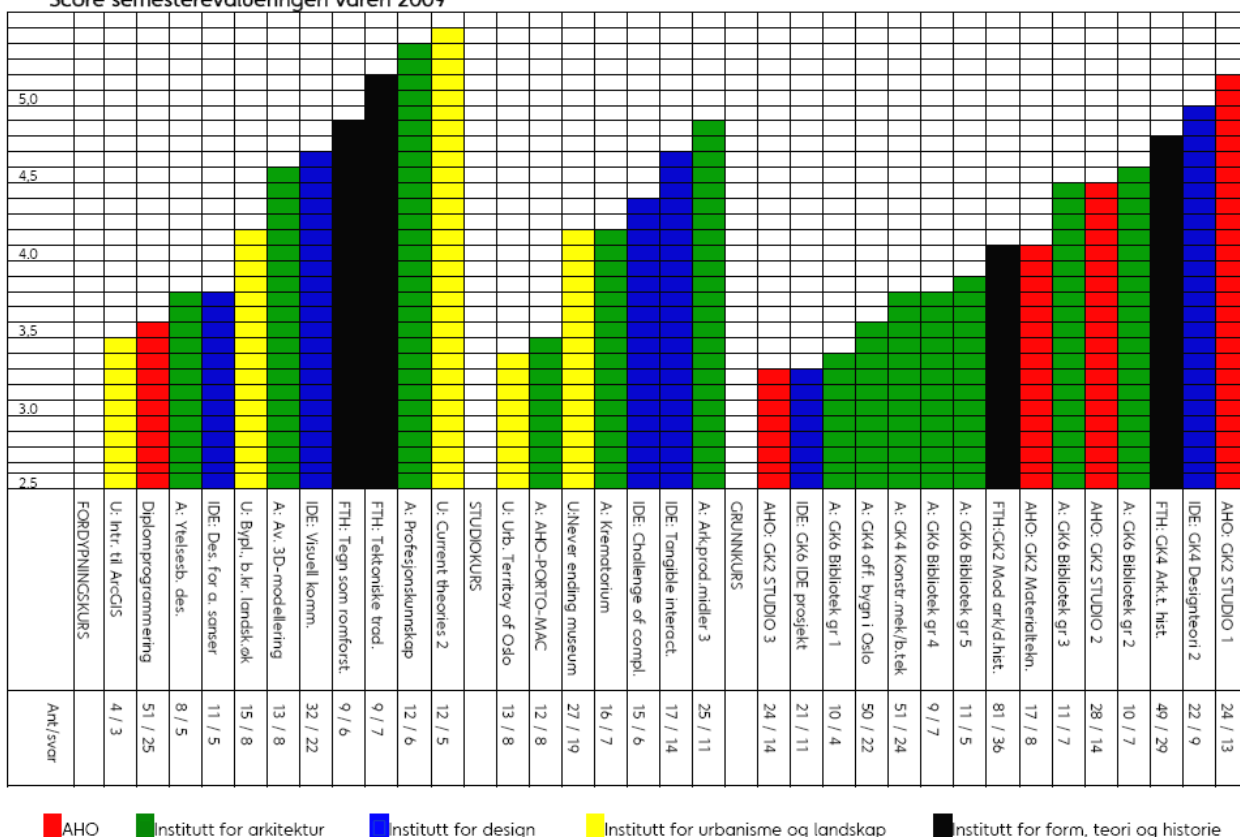
AHO har lange tradisjoner med semesterevalueringer og prosessen for å håndtere evalueringene og tiltak for forbedringer. Imidlertid har vi fortsatt en utfordring når det gjelder å få inn tilstrekkelig tilbakemelding fra studenter og kursansvarlige.

Score semesterevalueringen høsten 2009

■ AHO
 ■ Institutt for arkitektur
 ■ Institutt for design
 ■ Institutt for urbanisme og landskap
 ■ Institutt for form, teori og historie

Score semesterevalueringen våren 2009

■ AHO
 ■ Institutt for arkitektur
 ■ Institutt for design
 ■ Institutt for urbanisme og landskap
 ■ Institutt for form, teori og historie

8.0 Etter- og videreutdanning

AHOs etter- og videreutdanning består av tre erfaringsbaserte mastergrader; Master i arkitekturvern, Master i urbanisme og Master i development studies (NOMA).

Det er utarbeidet et sett nye rutiner for de erfaringsbaserte mastergradene i henhold til behov og spesielle forhold deltidsstudiene har i forhold til fulltidsstudiene. Rutinene gjør det enklere for studentene å orientere seg i krav og rettigheter, samtidig som de gir bedre grunnlag for faglig og administrativ oppfølging.

Master i urbanisme har gått over mange år, noe som har ført til at organisering og samarbeidspartnere er endret over tid. Oversikten over studentenes progresjon har derfor vært noe mangelfull. Det har derfor vært gjennomført en grundig oversikt og plan for tilrettelegging og oppfølging av studentene på dette programmet.

I høstsemesteret ble det satt i gang en faglig evaluering av Master i arkitekturvern og Master i urbanisme. Evalueringen blir ferdigstilt våren 2010, med tanke på utarbeidelse av ny studieplan og organisering høsten 2010. Nytt kull blir tatt opp til disse programmene våren 2011.

8.1 Master i arkitekturvern

Tabell 4. Registrerte studenter ved Master i arkitekturvern

	Kull 2008		Kull 2005		SUM
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	
Vår	4	3	2	5	14
Høst	4	2	-	-	6

Nedgangen i semesterregistrerte studenter fra vår- til høstsemesteret skyldes at studentene har gjennomført alle modulene, men ennå ikke registrert seg til masteroppgaven.

Følgende moduler er gjennomført i henhold til studieplanen:

- Aktuelle problemstillinger i bygningsvernet (9 sp)
- Kulturminneforvaltning (9 sp)
- Analyse av aktuelle utførte arkitekturvernprosjekter (6 sp)
- Analyse og prosjektering i aktuelle vernede bygninger (6 sp)

Det er totalt avlagt 306 sp i disse modulene, et gjennomsnitt på 15,3 sp/stud. Ingen studenter på dette programmet har fullført mastergraden i 2009.

8.2 Master i urbanisme

Tabell 5. Registrerte studenter ved Master i urbanisme

	Kull 2008		Kull 2005		Kull 2004		SUM
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	
Vår	4	4	6	1	4	1	20
Høst	5	4	1	1	-	-	11

Også på dette programmet skyldes forskjellen mellom semesterregistrerte studenter vår og høst at studentene har gjennomført alle moduler, men ikke registrert seg til masteroppgaven.

Følgende moduler er gjennomført i henhold til studieplanen:

- Planlegging og politikktutforming (6 sp)
- Vern og utvikling (6 sp)
- Bærekraft og byutvikling (6 sp)
- Selvvalgt tema (6 sp)

Det er totalt avlagt 234 sp i disse modulene, et gjennomsnitt på 7,5 sp/stud

To studenter har fullført Master i urbanisme dette året.

8.3 Forskerskolen

Forskerskolen ved AHOs doktorutdanning er en formalisert forskerutdanning over 1 år (60 sp) og er obligatorisk for alle som påbegynner et doktorgradsstudium. Når det gjelder sikring og utbedring av studiekvalitet i bred forstand, fra opptak til fullført disputas, har doktorutdanningen i 2009 gjennomført følgende aktiviteter og tiltak:

- Utviklet nytt curriculum for den fagspesifikke delen av forskerskolen med sterkere involvering av veiledere (2. semester kull 9, vår 2009).
- Innført skjerpede krav til operasjonell prosjektbeskrivelse før kandidatene slipper ut av forskerskolen (kull 9, høst 2009).
- Gjennomført evaluering av forskerskolen for kull 9 og kull 10 (1. semester høst 2009).
- Etablert ordning for mer gjennomgående bruk av veilederpar/grupper ved disiplinoverskridende avhandlingsprosjekt.
- Iverksatt tiltak for å bistå kandidater med problemer knyttet til svak progresjon.
- Igangsatt ekstraordinær oppfølging av doktorander som er i avslutningsfasen (språkvask, redigering, grafisk bistand før trykking).
- Utviklet og tatt i bruk nye rutiner for progresjonsrapportering og -oppfølging som gir bedre grunnlag for å planlegge og evaluere framdrift, og evt. vurdere tiltak.
- Initiert ordning med doktorseminarer på instituttnivå: formalisert faglige oppfølgingsseminarer for doktorgradsprosjektene etter avsluttet forskerskole som et ledd i å styrke veiledningen og gi kandidatene bedre faglig kontaktflate.

- Gjennomført forskerskole (1. semester) for kull 10 i form av et mer fagspesifikt undervisningsopplegg knyttet til interaksjonsdesign / Research by Design (5 doktorander).

9.0 Vitenskapelig ansatte

Tabell 6. Vitenskapelig ansatte

	2008		2009	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Instituttleder	1,8	-	1,8	-
Professor	20,1	3,9	21,4	4,1
Professor II	2,7	0,7	2,7	0,7
Førsteamanuensis	9,0	4,3	11,2	4,0
Amanuensis	1,8	-	1,8	-
Universitetslektor	6,2	2,5	4,8	2,3
Forsker	3,0	1,0	3,0	1,0
Postdoktor	2,0	2,0	2,0	2,0
Stipendiat	23,0	14,0	19,6	11,6

Det er registrert 8,6 studenter per vitenskapelig ansatt i 2009, mot 7,6 i 2008.

AHO har økt sin andel av førstestillinger noe i 2009 og kvinneandelen i disse er 37,5 %.

Andelen timelærere er redusert til fordel for mer bruk av stipendiater i pliktarbeid. AHO er i en prosess or å redusere timelærerstillinger til å gå over til faste kontrakter.

10.0 Sensorer

Tabell 7. Fordeling av sensorer på studioskurs 2007-09

Semester	Interne sensorer		Eksterne sensorer	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
2007 vår	10	2	9	1
2007 høst	15	2	14	2
2008 vår	11	1	11	1
2008 høst	12	3	13	3
2009 vår	7	1	7	4
2009 høst	17	5	14	2

AHO har nedfelt i sin forskrift at alle studiekurs på masternivå skal ha et sensorteam på minst 2 personer. Studiekurs på masternivå (24 sp) skal ha en ekstern sensor i teamet og diplom består av tre eksterne sensorer.

En del av fordypningskursene samt noen grunnkurs velger også å ha eksterne sensorer i sine sensorteam.

I vårsemesteret var det 29 diplomkandidater på Master i arkitektur. Det høye antallet gjorde at AHO fant det nødvendig å utvide sensorteamet til fire. Høstsemesteret hadde i alt 41 kandidater og det ble derfor opprettet to sensorteam á tre eksterne sensorer.

Alle eksterne sensorer blir oppnevnt av Undervisningsutvalget på bakgrunn av cv og innstilling fra instituttleder.

AHO har over lengre tid hatt fokus på sensorordningen, både i grunnundervisningen, i masterstudiet og på diplom. Det store antallet sensorer som ble benyttet har ført til at det er utarbeidet nye rutiner for bruk og oppnevning av sensorer. Disse rutinene ser nå ut til å være på plass og fungere godt.

11.0 Opptak

Kunnskapsdepartementet tildelte i 2009 AHO 25 ekstra studieplasser. Disse ble fordelt med 15 studenter til første år (10 til arkitektur- og 5 til industridesignstudiet) og 10 til masternivå. På masternivå ønsket en først og fremst å øke opptaket til Master i landskapsarkitektur. Det ble videre besluttet at dersom det ikke var nok kvalifiserte søkere til dette studiet, skulle en først prøve ledige plasser mot Master i industridesign, dernest Master i arkitektur.

For mer detaljert informasjon om opptak, vises det til egen opptaksrapport.

11.1 Opptak til første år

AHO søkte Kunnskapsdepartementet om endrede rangeringsregler for opptak til første år og fikk dette godkjent, med virkning fra opptaksåret 2009/10.

Tabell 8. Søkere til første år

	Søkere totalt				Søkere kvinner			
	2006	2007	2008	2009	2006	2007	2008	2009
MA ARK	1340	1519	1645	1561	652	776	855	828
MA IDE	627	614	643	647	298	293	319	302
SUM	1967	2133	2288	2208	950	1069	1174	1130

Tabell 9. Opptak gjennom Samordna opptak

	Sum opptak	Kvinner	Opptak 2. år	Reservert plass 2010	Opptak 1. år
MA ARK	69	30	2	2	65
MA IDE	25	15	0	0	25

Ved opptaket 2009 og 10, blir søkerne rangert med forholdet opptaksprøver/karakterer med 2:1. Om dette reelt fanger opp de søkerne vi ønsker vurderes etter opptaket 2010 også sett i forhold til gjennomføringen av første år tatt opp i 2009.

11.2 Opptak til masternivå (lokalt opptak)

Tabell 10. Søknader til masternivå

	2006	2007	2008	2009
MA arkitektur	43	67	66	121
MA industridesign	28	30	33	45
MA landskapsarkitektur	10	16	20	29

Tabell 11. Opptak til masternivå

	2006	2007	2008	2009
MA arkitektur	10	11	14	17
MA industridesign	10	9	15	19
MA landskapsarkitektur	8	5	9	15

For å bedre internasjonale studenters muligheter til faglig og sosial integrering, har AHO de senere år tilbudt språkkurs for fremmedspråklige studenter tatt opp til masternivå. Da AHO ikke selv har kompetanse til å gi språkkurs, har vi samarbeidet med Kunsthøgskolen i Oslo om felles kurs. Kurset er tilpasset studenter og ser ut til å ha vært vellykket.

Enkelte av kursene på masternivå har slitt med at enkelte studenter har for dårlige enkelskunnskaper til å følge undervisningen; forelesninger, diskusjoner og veiledning. Dette har påvirket læringsmiljøet og vilkårene for samarbeid mellom studentene, noe som er påpekt i semesterevalueringene høsten 2009. Undervisningsutvalget besluttet å heve kravet til engelskkunnskaper både for studenter tatt opp til masternivå og utvekslingsstudenter. Dette får virkning fra 2010.

12.0 Studenter

12.1 Studenter og produksjon

Tabell 12. Semesterregistrerte studenter

	2008				2009			
	Vår		Høst		Vår		Høst	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt

M ARK	151	320	166	356	160	329	186	387
M IDE	49	125	60	135	59	132	70	152
M LAND	6	11	7	11	8	12	17	18
SUM	207	457	233	502	227	473	273	557

Tabel 13. Studiepoengproduksjon pr. student

	2008		2009	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
M ARK	53,1	53,7	52,5	53,9
M IDE	54,7	55,5	52,7	52,8
SUM	53,3	54,1	52,6	53,6

Master i landskapsarkitektur er her registrert under Master i arkitektur.

Tabell 14. Strykprosent

	2008		2009	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
M ARK	5,3	5,4	3,5	3,9
M IDE	2,6	4,7	2,0	3,2
M LAND	10,0	5,0	4,7	5,8
	4,7	5,2	3,2	3,7

Tabell 15. Fordeling av graderte karakterer i grunnundervisningen 2009

	A		B		C		D		E		F	
	Ant	%	Ant	%	Ant	%	Ant	%	Ant	%	Ant	%
ARK	72	11,0	205	31,3	218	33,3	90	13,7	35	5,3	35	5,3
IDE	26	14,1	72	39,1	63	34,2	16	8,7	6	3,3	1	0,5
SUM	98	11,7	277	33,0	281	33,5	106	12,6	41	4,9	36	4,3

Grunnundervisning har graderte karakterer etter skalaen A – F med unntak av studiekurs første år (2 kurs á 18 sp). Disse kursene blir bedømt etter karakterskalaen Bestått/Ikke bestått. For 2009 gjelder dette 75 studenter i vårsemesteret og 90 studenter i høstsemesteret.

Det har vært en relativt sterk økning i antall permisjoner de siste to årene; 64 i 2007 og 111 i 2009, hovedsakelig på masternivå. Det ser ut til at flere studenter ønsker et praksisår mellom 3. og 4. studieår. AHO bør se årsaken til økningen og eventuelt sette inn tiltak.

12.2 Utsveksling

I høstsemesteret er det utarbeidet rutiner for vedlikehold av utvekslingsavtalene for å bedre studiekvaliteten knyttet til utveksling. AHO ønsker å tilby studentene gode alternativer i utvekslingen. Det har videre vært viktig å involvere fagmiljøene for bevisstgjøring og kontinuerlig evaluering av det faglige nivået på studietilbudet ved institusjonene skolen har utvekslingsavtaler med.

Det er også utarbeidet nye rutiner for søknader om utveksling som sikrer studentene god og effektiv saksbehandling. Rutinene sikrer dessuten studentene innsyn i nominasjonsprosessen. Dette henger også nært sammen med bedre nettsider og informasjon mot egne studenter med informasjon om utveksling.

Det er lagt til rette for at innreisende utvekslingsstudenter kan holde norskkurs i AHOs lokaler og formidler kontakt med aktuelle kursholdere. Utsvekslingsstudenter blir ikke tilbudt norskkurs på samme måte som studenter tatt opp på masternivå.

Tabell 16. Utreisende utvekslingsstudenter

	2008		2009	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Individbaserte avtaler	7	9	2	7
Bilaterale avtaler	-	-	2	6
Erasmus/Sokrates	8	14	5	16
Nordplus	2	3	2	7
SUM	17	26	11	36

Tabell 17. Innreisende utvekslingsstudenter

	2008		2009	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
Individbaserte avtaler	6	8	6	9
Bilaterale avtaler	-	-	3	6
Erasmus/Sokrates	17	25	14	29
Nordplus	7	9	11	13
SUM	32	44	34	57

AHO har hatt en jevn økning av utvekslingsstudenter de seneste årene. Dette skyldes ikke minst at skolen har avsatt en stilling til å drive dette arbeide; praktisk i form av gjennomføring og ikke minst i form av informasjon direkte til studentene og gjennom nettsider.

Det har også vært en økning av innreisende studenter. AHOs undervisning i form av stor kapasitet og tilstedeværelse av vitenskapelig personalet er svært attraktivt sett fra europeiske studenter

synspunkt. I tillegg kommer det faktum at Norge har gratis utdanning inn som et viktig moment, og at dette veier opp for høye levekostnader.

Undervisningsutvalget har hatt en gjennomgang av alle utvekslingsavtalene ved AHO. Det er et ønske å etablere et større antall avtaler med institusjoner som våre vitenskapelige ansatte har undervisnings- og forsknings samarbeid med. Samtidig ønsker AHO å redusere avtaler der vi kun har innreisende studenter. AHO ønsker å prioritere utveksling til anerkjente internasjonale institusjoner innenfor våre fagfelt.

12.3 Kandidatproduksjon

Tabell 18. Fullførte studieprogram

	2008				2009			
	Vår		Høst		Vår		Høst	
	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt
M ark	4	6	15	36	11	27	24	37
M ide	6	23	3	8	5	12	5	10
M land	4	6	0	0	-	2	-	-
SUM/ÅR	79				88			

Det har vært en jevn økning i kandidatproduksjonen, bl.a. en effekt av økt opptak til masternivå.

AHO har gjennomført endringer i diplomprosedyrene i 2008 og 2009 for å sikre at studentene får en bedre og mer realistisk gjennomgang. Nå er effekten av økt opptak, både på grunn- og masternivå, slått inn med store kull hvert semester. AHO bør se nærmere på de omfattende diplomprosedyrene og ressursene som avsettes til dette i forhold til resten av skolen.

13.0 Administrative støttefunksjoner

13.1 Biblioteket

Tabell 19. Utlån og besøk i biblioteket

	2008	2009
Utlån til master og Ph.D-studenter	13425	15358
Besøk i biblioteket	62225	65114

Statistikken over utlån til studenter viser en økning på 14 % fra 2008 til 2009. Veksten i utlånet kan antagelig tilskrives bedre markedsføring og brukeropplæring. Besøksstatistikken viser en økning på 4 %.

Bibliotekstatistikken er ikke fullstendig for bruk av elektroniske ressurser og har heller ingen mulighet til å skille mellom studenter og ansatte.

Studentevalueringer av læringsmiljø og læringsressurser

Studentevalueringene viser at studentene stort sett er veldig fornøyd med bibliotekets tjenester og tilbud. Kommentarene gir nyttige tips til forbedringer. Fortsatt er det flere som

etterspør bedre arbeidsfasiliteter, både mer kapasitet på stille lesesal, flere grupperom (nesten alltid opptatt til undervisning) og mer varierte sitteplasser. Det er fortsatt ønske om bedre IKT-utstyr.

Det kommer også konkrete innspill til forbedring av samlinger.

Tiltak for å bedre læringsmiljøet i biblioteket

- Formidlingen av pensum- og kurslitteratur ble forbedret i 2009 gjennom integrasjon av litteraturlister i studieplanen, LMS (Moodle) og bibliotekets hjemmeside.
- Gjenfinningen er bedret gjennom hyllekart i BIBSYS.
- I 2009 iverksatte biblioteket tiltak for bedre tilgang til e-tidsskrifter gjennom hjemmesiden og hyllemerking.
- Biblioteket har fokus på markedsføring både av samlinger og tjenester. Vi registrerer økt bruk av selvbetjening fra studentenes side, både egenfornyelse av lån og bestilling gjennom BIBSYS.

13.2 Studieadministrasjonen

Studentene ser i hovedsak ut til å være fornøyd med studieadministrasjonen sine tjenester. Det studieadministrative tjenestetilbudet har de senere årene i større grad blitt vinklet mot elektroniske webløsninger og informasjon. Dette har ført til at avdelingen har en større grad av bevissthet om og behovet for presis informasjon på web, webløsninger og i kvalitetssystemet.

Gjennomførte tiltak for å bedre det studieadministrative tjenestetilbudet

Informasjon

- Fra høstsemesteret endret avdelingen bemanningen av skranketjenesten; fra å gå på rundgang blant medarbeiderne til å ha en fast tilsatt i denne funksjonen. Dette har skapt bedre og mer forutsigbar assistanse til studentene, samtidig som informasjon fra den enkelte saksbehandler har en person å forholde seg med informasjon.
- Informasjon på hjemmesidene er oppdatert. Samtidig er rutiner gjennomgått og revidert og det utarbeidet en rekke nye rutiner for mer presis informasjon fra avdelingen.
- Etter at det ble besluttet at læringsplattformen Moodle skal brukes på alle kurs, legger studieadministrasjonen inn generell informasjon om eksamen og lignende kurs hvor slik informasjon er relevant. Dette er gjort for å sikre at informasjonen når bedre fram til studentene enn gjennom e-post.
- Avdelingen har sett at begrepsbruken har forvirret både studenter og ansatte. Begrepene har vært for like til at det har vært enkelt å skille tingene fra hverandre. Det er derfor satt i gang et arbeid for å rydde i disse gjennom forskrifter, rutiner og web.
- Ut fra semesterevalueringene, har studentene vanskelig for å håndtere studentweb. Dette er en nettløsning for hele UH-sektoren som vi kan gjøre lite med. Imidlertid gjøres det også her mye for å bedre informasjonen til studentene. Det er bl.a lagt ut informasjon og veiledning på nettsidene for semesterregistrering og semesteravgiften.
- I 2009 ble det laget helårige studieplaner. Studieplanen foreligger nå kun i webversjon. Informasjon til studentene er sendt ut på e-post, lagt på web og i studentweb. Det ser

ut til at registreringene for høsten 2009 og våren 2010 ikke har bydd på særlige problemer for studentene.

13.3 IKT-avdelingen

Studentevalueringer av læringsmiljø og læringsressurser

IKT avdelingen har gjennom hele 2009 hatt tett kontakt med studentutvalget og studentassistentene for å sikre riktig prioritering og etablering av eksisterende og videreutvikling av nye tjenester.

Stikkord i denne sammenheng er økt tilgjengelighet både til læringsressurser, feilretting ("help-desk") og økt stabilitet og fleksibilitet. Det er et mål å være tidlig ute med å pilotere ny teknologi for å utnytte de muligheter som ligger i å effektivisere læringssituasjonen både for studenter, vitenskapelig personale og administrasjon.

OpenSource (fri programvare) strategien ligger til grunn for utskifting og valg av ny programvare.

Tiltak for å bedre læringsmiljøet

AHO har et realistisk mål om å være blant de beste UH-institusjonene i Norge mht. tilbud av relevante IKT-tjenester og drift av disse. Gjennom riktig valg av teknologi skal IKT-avdelingen sikre at virksomhetens mål og prioriteringer blir optimalt understøttet.

IKT-avdelingen har reforhandlet flere av programvareavtalene slik at studentene får tilgang til gratis å installere programmer som benyttes i undervisningen og som normalt kun er tilgjengelig på datasalene. Dette forutsetter at maskinen er koblet opp via nettet mot AHOs lisensserver. Tjenesten har gitt økonomiske besparelser for studentene samt frigjort kapasitet på datasalene.

Studenter og ansatte har fått tilgang til en VPN tjeneste som gjør det mulig å nå skolens ressurser fra internett uavhengig av tid og sted.

Høsten 2009 gikk AHO i full produksjon med alle kurs på den digitale læringsplattformen "MOODLE" ("Open Source"). Tilbakemeldingene viser at dette forenkler hverdagen og gir betydelige innsparinger, effektivisering og mulighet for gjenbruk.

Prosjektorkapasiteten er i løpet av 2009 økt for å gi en full dekning på felles undervisningsrom, auditoriene samt møterom.

Studentene har i 2009 fått tilbud om grunnleggende kurs i bruk av plottere og optimalisering av utskrift, lagring og presentasjon av digital informasjon.

Det har vært gjennomført en IT-sikkerhetsrevisjon som et grunnlag for å iversette / revidere sikkerhetstiltak og rutiner.

Diplomstudentene fikk i 2009 tilgang til å skrive ut fra egen PC/MAC. Tjenesten vil i løpet av 2010 bli tilgjengelig for alle studenter etter oppgradering av kapasiteten i trådløsnettet.

Pga. reduksjon i investeringsbudsjettet, har flere av de planlagte tiltakene for 2009 måttet utsettes til 2010.